

Bruksela, 10 marca 2026 r.
(OR. en)

7213/26

ENER 125
FISC 102
ECOFIN 324
COMPET 307
ENV 228

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 10 marca 2026 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

---

Nr dok. Kom.: COM(2026) 116 final

Dotyczy: KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW
Strategia na rzecz inwestycji w czystą energię

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2026) 116 final.

Zał.: COM(2026) 116 final

Strasburg, dnia 10.3.2026 r.
COM(2026) 116 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Strategia na rzecz inwestycji w czystą energię

1 WPROWADZENIE

Przejsie na czystą energie ma zasadnicze znaczenie dla strategicznej autonomii, konkurencyjności i trwałego dobrobytu Europy. Dekarbonizacja jest szansą na wzrost gospodarczy i zapewnienie zatrudnienia w całej Europie. Jak podkreślono w raporcie Draghiego¹, urzeczywistnienie naszych ambicji wymaga bezprecedensowego poziomu inwestycji i bardziej zintegrowanego podejścia do mobilizacji kapitału publicznego i prywatnego.

Komisja szacuje², że aby osiągnąć nasze cele w zakresie transformacji energetycznej i zapewnić przystępną cenowo, efektywną i czystą energię dla wszystkich Europejczyków, poziom inwestycji w sektorze energetycznym musi wynieść około 660 mld EUR rocznie w latach 2026–2030 i wzrosnąć do 695 mld EUR rocznie w latach 2031–2040. Stanowi to znaczny wzrost względem średniej rocznej kwoty 240 mld EUR odnotowanej w latach 2011–2021. Inwestycje te muszą obejmować stronę podaży (wytwarzanie), popyt (efektywność energetyczna) i infrastrukturę (sieci).

Grupa Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) jest kluczowym podmiotem finansującym przejście Europy na czystą energię, łączącym pożyczki, gwarancje, wsparcie inwestycyjne i doradcze w celu przyspieszenia przejścia na bezpieczny, konkurencyjny i niskoemisyjny system energetyczny. W tym kontekście grupa ta zamierza zapewnić finansowanie w wysokości ponad 75 mld EUR w ciągu najbliższych 3 lat na wsparcie celów transformacji energetycznej i niniejszej strategii na rzecz inwestycji w czystą energię, korzystając z pełnego zakresu produktów finansowych i usług doradczych, którymi dysponuje.

Ponadto do przyspieszenia inwestycji przyczyniły się inicjatywy europejskie, takie jak instrument „Łącząc Europę” – Energia (CEF), Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) oraz rozdziały REPowerEU. Nadal istnieją jednak bariery spowalniające tempo i ograniczające skalę mobilizacji kapitału prywatnego we wszystkich segmentach czystej energii. Chociaż Europa zapewnia przewidywalność regulacyjną i stabilność polityki w zakresie długoterminowej mobilizacji kapitału instytucjonalnego, długotrwałe procesy wydawania zezwoleń i podłączenia do sieci spowalniają wdrażanie i zwiększają ryzyko. Rozdrobnione rynki – z rozbieżnymi przepisami, normami i praktykami w zakresie planowania – podnoszą koszty transakcji i utrudniają osiągnięcie efektu skali. W wielu obszarach nie jest odzwierciedlona pełna wartość systemowa inwestycji w czystą energię, co zmniejsza ich atrakcyjność dla inwestorów prywatnych. Najnowsze dane wskazują na spowolnienie tempa wzrostu inwestycji w niektórych sektorach, a nawet na odwrócenie dotychczasowej tendencji.

Dostępny jest kapitał prywatny, który należy uruchomić

---

¹ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en.

² O ile nie wskazano inaczej, wszystkie dane liczbowe dotyczące potrzeb inwestycyjnych w niniejszym dokumencie opierają się na modelowaniu na potrzeby oceny skutków dotyczącej celu klimatycznego na 2040 r. (SWD(2024) 63 final).

Skala inwestycji niezbędnych do transformacji energetycznej znacznie przekracza jednak możliwości finansowania publicznego z budżetów krajowych, wieloletnich ram finansowych (WRF) i Grupy EBI. Fundusze publiczne należy wykorzystywać nie jako podstawowe źródło finansowania, lecz jako strategiczną dźwignię przyciągającą tę szerszą kombinację finansowania bankowego i finansowania na rynku kapitałowym, które ostatecznie obniży ogólne koszty transformacji. Ma to szczególne znaczenie w systemie energetycznym, w którym coraz większą rolę odgrywają nakłady inwestycyjne ponoszone z góry. Ponadto wsparcie publiczne może pomóc w rozłożeniu kosztów transformacji na cały okres eksploatacji aktywów, co ograniczy krótkoterminowe gwałtowne skoki cen.

Osiągnięcie odpowiedniej skali i zakresu inwestycji wymaga dywersyfikacji źródeł finansowania w celu pełnego uruchomienia kapitału instytucjonalnego, kapitału wysokiego ryzyka i kapitału private equity, a także tradycyjnych źródeł finansowania. W przyszłości powodzenie unii oszczędności i inwestycji będzie miało zasadnicze znaczenie dla ustanowienia głębokich i płynnych rynków kapitałowych niezbędnych do osiągnięcia tego celu.

Celem niniejszej strategii jest ułatwienie uruchamiania inwestycji prywatnych w sektorze energetycznym przez poprawę powiązań między dostępnym kapitałem prywatnym a europejską listą projektów energetycznych. Szacuje się, że w Europie podmioty prywatne zarządzają aktywami o wartości około 33,7 bln EUR³. Inwestorzy instytucjonalni (np. ubezpieczyciele i fundusze emerytalne) zarządzają w Europie aktywami o wartości ponad 12 bln EUR⁴ i poszukują długoterminowych, stabilnych zwrotów, które – przy odpowiednich ramach regulacyjnych – projekty energetyczne mogą zapewnić.

Strategia na rzecz inwestycji w czystą energię uzupełnia inicjatywę UE, a także działania państw członkowskich zmierzające do zmniejszenia ryzyka i niepewności oraz stworzenia stabilnych i atrakcyjnych warunków inwestycyjnych, a tym samym wzmocnienia konkurencyjności i bezpieczeństwa energetycznego Europy.

2 URUCHOMIENIE KAPITAŁU PRYWATNEGO NA SKALĘ NIEZBĘDNĄ DO PRZEPROWADZENIA TRANSFORMACJI ENERGETYCZNEJ

Niniejsza strategia na rzecz inwestycji w czystą energię ma zatem na celu promowanie mobilizacji kapitału prywatnego, ukierunkowane ograniczanie ryzyka inwestycji oraz prowadzenie zorganizowanej współpracy ze społecznością finansową.

---

³ EFAMA „Asset Management in Europe” [Zarządzanie aktywami w Europie](wydanie szesnaste, 2024) i EFAMA: „Our industry in numbers” [Nasz przemysł w liczbach] (strona z danymi aktualizowanymi na bieżąco).

⁴ EIOPA: [EIOPA i instytucje UE – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych](#).

WSPIERANIE DOSTĘPU DO RYNKÓW KAPITAŁOWYCH INFRASTRUKTURY ENERGETYCZNEJ

Zwiększone i przyspieszone inwestycje w sieci, które są podstawą systemu energetycznego, mają zasadnicze znaczenie dla europejskiej konkurencyjności i bezpieczeństwa. W raporcie Draghiego zawarto ostrzeżenie, że samo inwestowanie w produkcję czystej energii elektrycznej nie wystarczy; zasadnicze znaczenie dla zapewnienia udanej transformacji energetycznej mają również równoległe wysiłki na rzecz wzmocnienia i modernizacji infrastruktury sieciowej i integracji systemu, w tym za pomocą innowacyjnych i cyfrowych rozwiązań. Obecne mechanizmy finansowania nie są jednak w stanie uruchomić kapitału na wymaganą skalę i w wymaganym tempie.

Aby wypełnić te luki z myślą o uzupełnieniu ostatniego pakietu dotyczącego europejskich sieci energetycznych, Komisja, w ścisłej współpracy z grupą EBI, wdroży ukierunkowane podejście mające na celu przekształcenie praw finansowych do przyszłych przepływów pieniężnych związanych z aktywami energetycznymi w płynne papiery wartościowe o ratingu inwestycyjnym.

Ponadto kluczową rolę w odblokowaniu kapitału prywatnego odegrają programy ustawodawcze, a także inne reformy ram ostrożnościowych dla ubezpieczycieli podjęte w ramach przeglądu rozporządzenia delegowanego do dyrektywy Wyplacalność II. Dzięki zmniejszeniu kosztów długoterminowych inwestycji kapitałowych i sekurytyzacji oraz uwzględnieniu w wymogach kapitałowych efektu ograniczenia ryzyka wynikającego z gwarancji unijnych lub krajowych reformy te mogą zachęcić do inwestycji w czystą energię. Ubezpieczyciele będą zobowiązani do włączenia przyszłościowych scenariuszy klimatycznych do swojego zarządzania ryzykiem, co powinno dodatkowo wesprzeć stopniowe przekierowanie inwestycji na czystą energię.

Działanie 1: Wzmocnienie bilansów operatorów sieci

Aby umożliwić operatorom (OSD i OSP) finansowanie masowej modernizacji infrastruktury przy jednoczesnym utrzymaniu wysokich ratingów kredytowych, wdrożony zostanie zestaw instrumentów dostosowanych do różnych potrzeb operatorów:

a) Fundusz inwestycji w infrastrukturę strategiczną (fundusz SII)

Wiele kluczowych projektów transformacji energetycznej nie osiąga zamknięcia finansowego ze względu na luki kapitałowe, których wyspecjalizowane fundusze lub inwestorzy prywatni nie są w stanie samodzielnie wypełnić. Aby rozwiązać ten problem, **fundusz inwestycji w infrastrukturę strategiczną (fundusz SII)** będzie działał jako **platforma kapitałowa** ułatwiająca ukierunkowane **współinwestowanie w projekty** wraz z funduszami infrastrukturalnymi.

Grupa EBI zobowiąże się do wniesienia orientacyjnej kwoty w wysokości do 500 mln EUR, zapewniając niezbędny **kapitał kotwiczący** na inwestycje w wybrane projekty infrastruktury energetycznej. Ten model współpracy umożliwia prywatnym zarządzającym korzystanie z długoterminowego horyzontu inwestycyjnego EBI i z jego technicznej wiedzy fachowej oraz

sprawia, że kapitał private equity na dużą skalę jest kierowany do najbardziej krytycznych segmentów europejskiej sieci energetycznej.

Współinwestycje umożliwiają ukierunkowane wsparcie projektów lub przedsiębiorstw, które nie mają dostępu do finansowania lub napotykają trudności w pozyskaniu kapitału wystarczającego do realizacji planów inwestycyjnych. Pozwala to zmaksymalizować wpływ grupy EBI dzięki ukierunkowanym strategiom dotyczącym jasno określonych obszarów priorytetowych polityki, które trudno byłoby wspierać za pomocą tradycyjnych, ogólnych strategii dostępnych na rynku.

b) Instrument sekurytyzacji operatora

Opierając się na ugruntowanej roli grupy EBI w finansowaniu europejskiej infrastruktury energetycznej, Komisja i grupa EBI zamierzają współpracować w zakresie instrumentu sekurytyzacji operatora (OSF). Inicjatywa ta miałaby na celu uzupełnienie istniejących instrumentów EBI poprzez ocenę pozabilansowych struktur finansowania, które mogłyby przekształcić przyszłe regulowane strumienie dochodów w natychmiastową płynność. Głównym celem jest ocena, w jaki sposób można skutecznie uruchomić kapitał instytucjonalny przy jednoczesnym zapewnieniu, aby aktywa rzeczowe pozostały własnością publiczną. Dzięki dostosowaniu okresów finansowania do długiego cyklu życia aktywów sieciowych OSF mogłyby pomóc w ograniczeniu ryzyka refinansowania i obniżeniu całkowitego kosztu kapitału, wspierając rozwój sieci bez wywierania nadmiernej presji na taryfy energetyczne. Aby uwzględnić zróżnicowane potrzeby rynkowe i profile operatorów, proponowane ramy pozostają elastyczne. Chociaż operatorzy sieci na dużą skalę mogą korzystać z samodzielnych emisji, w ramach tego instrumentu można również rozważyć połączenie różnych operatorów sieci jako jedną z potencjalnych opcji, w szczególności dla mniejszych podmiotów.

c) Obligacje hybrydowe

EBI wspiera inwestycje regulowanych przedsiębiorstw użyteczności publicznej poprzez zakup obligacji hybrydowych⁵. Udział grupy EBI jako inwestora głównego stanowi pozytywny sygnał dla innych inwestorów i zwiększa zainteresowanie procesem pozyskiwania funduszy. Rozwiązanie to wzmacnia również sytuację finansową podmiotów gospodarczych, ponieważ wykorzystane instrumenty są traktowane jako kapitał własny, co korzystnie wpływa na ich bilanse.

Działanie 2: Wspieranie dostępu operatorów do finansowania poprzez sekurytyzację kredytów i kredyty pośrednie dla małych operatorów

Komisja wraz z EBI zbada, w jaki sposób lepiej wspierać dostęp do finansowania dla operatorów sieci poprzez uwolnienie zdolności banków do udzielania pożyczek, dzięki czemu będą one mogły udzielać nowych kredytów operatorom sieci bez bezpośredniego polegania na dotacjach

---

⁵ Obligacje hybrydowe są traktowane częściowo jako kapitał własny, co umożliwia operatorom zwiększenie zdolności do zaciągania długu, a tym samym zdolności inwestycyjnej, bez przekraczania limitów kredytowych i bez rozważania istniejącej struktury własności i kontroli.

publicznych lub budżetach państwowych, a co jednocześnie przyciągnie prywatny kapitał instytucjonalny.

Celem jest zachęcenie banków komercyjnych do udzielania nowych kredytów operatorom sieci, w tym dzięki wsparciu w promowaniu sekurytyzacji istniejących portfeli kredytowych, zgodnie z unijnymi ramami sekurytyzacji, tak aby uczestniczące banki wykorzystywały uwolnioną zdolność bilansową do udzielania nowych kredytów operatorom sieci. Grupa EBI mogłaby wnieść wkład w tę inicjatywę za pośrednictwem swoich istniejących produktów, w tym sekurytyzacji – w zależności od widocznego zapotrzebowania.

Ponadto, uznając, że krajobraz OSD UE obejmuje dużą, zróżnicowaną liczbę operatorów o różnej wielkości, różnym otoczeniu prawnym i różnych systemach regulacyjnych, regionalne i lokalne banki komercyjne mogą odegrać ważną rolę w ograniczeniu rozdrobnienia sektora i wspieraniu agregacji projektów dla małych operatorów. W następstwie niedawnego ogłoszenia pierwszej operacji Growth for Energy [Wzrost na rzecz energii]⁶ EBI zwiększy skalę tej inicjatywy w oparciu o specyfikę i potrzeby każdego państwa członkowskiego. Inicjatywa ta wzmocni zdolność lokalnych sieci bankowych do udzielania kredytów małym operatorom.

OGRANICZANIE RYZYKA POPRZEZ STRATEGICZNE WYKORZYSTANIE FUNDUSZY PUBLICZNYCH

Kapitał publiczny ma do odegrania kluczową rolę w zmniejszaniu ryzyka i mobilizowaniu finansowania prywatnego na rzecz przejścia na czystą energię. Kluczowym narzędziem ograniczania ryzyka inwestycji w czystą energię są WRF, które zapewniają kluczowe finansowanie publiczne, w tym za pośrednictwem Programu InvestEU – sztandarowego programu inwestycyjnego Unii Europejskiej. InvestEU wspiera inwestycje w czystą energię w sposób przekrojowy poprzez gwarancje i umożliwia finansowanie projektów i przedsięwzięć na wszystkich etapach rozwoju – od przedsiębiorstw typu start-up i etapu zwiększania skali po etap wdrażania. Do tej pory w ramach InvestEU na inwestycje związane z energią uruchomiono ponad 57 mld EUR.

We wniosku Komisji dotyczącym kolejnych WRF potwierdzono dalsze wsparcie dla produkcji czystych technologii i jej łańcucha dostaw⁷ oraz projektów dotyczących transformacji energetycznej, w tym na etapie badań naukowych i innowacji, m.in. przez wzmocnienie instrumentów finansowych służących uruchamianiu inwestycji prywatnych. Finansowanie dla inwestycji w energię jest dostępne w szczególności w ramach planów partnerstwa krajowego i

---

⁶ W ramach tej operacji EBI pokrywa część ekspozycji banku komercyjnego na ryzyko związane z kredytami udzielanymi na kwalifikujące się projekty energetyczne na poziomie usług komunalnych, dzięki czemu bank może przeznaczyć mniej kapitału na każdy taki kredyt podporządkowany, co zwiększa jego zdolność do udzielania kredytów; zob. <https://www.eib.org/en/press/all/2025-469-eib-and-commerzbank-join-forces-for-eur1-2-billion-energy>.

⁷ Zgodnie z aktem w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie i rozporządzeniami dotyczącymi aktu w sprawie surowców krytycznych.

regionalnego, EFK, programu „Horyzont Europa” oraz instrumentu „Łącząc Europę” – Energia, którego budżet zwiększono pięciokrotnie do ok. 30 mld EUR. Program badawczo-szkoleniowy Euratomu będzie nadal kluczowym instrumentem wspierania badań i innowacji w dziedzinie jądrowej.

W czerwcu 2025 r. Komisja przyjęła ramy pomocy państwa na potrzeby Paktu dla czystego przemysłu (CISAF)⁸, które określają kryteria stosowane przez Komisję przy ocenie wniosków państw członkowskich dotyczących pomocy na wsparcie finansowe służące realizacji celów Paktu dla czystego przemysłu oraz przejścia na neutralność emisyjną. CISAF umożliwią szybkie przyznawanie pomocy na projekty. Przyczynią się one do zwiększenia odporności UE, ponieważ przyspieszą uniezależnianie się od importu paliw kopalnych, dekarbonizację przemysłu oraz nowe inwestycje w produkcję czystych technologii, z jednoczesnym zachowaniem integralności jednolitego rynku.

Komisja zachęca państwa członkowskie do korzystania z CISAF w celu przyspieszenia wdrażania czystej energii, środków elastyczności niezwiązanej z kopalnymi źródłami energii i mechanizmów zdolności wytwórczych, środków dekarbonizacji przemysłu, a także do przyczynienia się do ograniczenia ryzyka inwestycji w tych obszarach priorytetowych za pośrednictwem specjalnych funduszy inwestycyjnych. Komisja szacuje, że CISAF mogłyby zmobilizować inwestycje rzędu setek miliardów euro, gdyby państwa członkowskie kontynuowały wprowadzanie programów podobnych do tych ustanowionych na podstawie tymczasowych ram pomocy państwa w sytuacjach kryzysowych i w okresie transformacji⁹.

W ramach Paktu dla czystego przemysłu Komisja przedstawiła również zalecenie dotyczące opracowania opłacalnych, prostych i terminowo wdrażanych środków podatkowych, które mają stymulować inwestycje w czyste technologie i dekarbonizację przemysłu¹⁰.

Działanie 3: Ograniczanie ryzyka związanego z innowacyjnymi technologiami wytwarzania czystej energii i z długoterminowym magazynowaniem energii

Międzynarodowa Agencja Energetyczna szacuje, że około **35 % redukcji emisji wymaganych do 2050 r. będzie opierać się na technologiach, które nie są jeszcze dostępne na rynku**¹¹. Powodzenie transformacji jest w sposób strukturalny uzależnione od innowacji – od wprowadzenia nowej generacji czystych technologii energetycznych zdolnych do zapewnienia

---

⁸ Więcej informacji na ten temat można znaleźć na stronie: https://competition-policy.ec.europa.eu/about/contribution-clean-just-and-competitive-transition/clean-industrial-deal-state-aid-framework-cisaf_pl.

⁹ Dokument roboczy służb Komisji towarzyszący ramom pomocy państwa na potrzeby Paktu dla czystego przemysłu (SWD(2025) 850 final z 4.11.2025), s. 22.

¹⁰ Zalecenie Komisji z dnia 2 lipca 2025 r. w sprawie zachęt podatkowych wspierających Pakt dla czystego przemysłu oraz w świetle ram pomocy państwa na potrzeby Paktu dla czystego przemysłu (C/2025/4319 final).

¹¹ Międzynarodowa Agencja Energetyczna, „Net Zero by 2050 – A Roadmap for the Global Energy Sector” [Zeroemisyjność netto do 2050 r. – plan działania dla światowego sektora energii], 2021.

przystępnej cenowo, niezawodnej i zdekarbonizowanej energii na dużą skalę. Komisja proponuje następujące działania wspierające innowacje:

a) Komercjalizacja nowej generacji czystych technologii energetycznych

Komisja we współpracy z grupą EBI zwiększy wsparcie na rzecz inwestycji prywatnych w innowacyjne czyste technologie energetyczne (np. długoterminowe magazynowanie energii, pływające elektrownie wiatrowe, pływające instalacje fotowoltaiczne, energię oceaniczną (energię fal i pływów) oraz instalacje energii wiatrowej w powietrzu; nowatorskie formy wdrażania odnawialnych źródeł energii, takie jak agrowoltaika, zaawansowane rozwiązania w zakresie biologicznych odnawialnych źródeł energii, wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla (CCS) oraz wychwytywanie, składowanie i utylizacja dwutlenku węgla (CCUS)) oraz rozwój ugruntowanych technologii na nowych rynkach obciążonych szczególnym ryzykiem rozwojowym (np. niepewnością geofizyczną w przypadku projektów geotermalnych). Mogłoby to obejmować wzmocnienie lub rozszerzenie istniejących mechanizmów, takich jak operacje dłużne i kapitałowe wysokiego ryzyka, które mogą kwalifikować się do wsparcia w ramach Programu InvestEU. Komisja zbada również możliwość inwestowania w fundusze ukierunkowane na czyste technologie energetyczne, w tym LDES.

Ponadto na szczeblu krajowym i unijnym należy wzmocnić ograniczanie ryzyka związanego z czystymi technologiami, zwłaszcza w sytuacjach, gdy jesteśmy zależni od dostawców z państw trzecich wysokiego ryzyka, np. producentów inwerterów słonecznych. Zasadnicze znaczenie ma przeprowadzenie dogłębnej analizy ryzyka w cyberprzestrzeni w odniesieniu do wszystkich wdrożeń rozważanych do finansowania oraz w razie potrzeby określenie odpowiednich środków zmniejszających ryzyko.

Wzmocniony i rozszerzony system handlu emisjami zwiększy zachęty gospodarcze do stosowania czystych technologii energetycznych oraz zmniejszy tym samym zapotrzebowanie na wsparcie finansowe. Program „Horyzont Europa” i Fundusz Innowacyjny będą nadal zapewniać odpowiednie wsparcie w postaci dotacji. Na przykład w ramach programu prac na lata 2026–2027 programu „Horyzont Europa” Komisja ogłasza sztandarowe zaproszenie do składania wniosków o wartości 600 mln EUR w celu wsparcia Paktu dla czystego przemysłu oraz przyspieszenia osiągnięcia dojrzałości technologicznej i gotowości rynkowej instalacji demonstracyjnych zaawansowanych czystych technologii i technologii dekarbonizacji przemysłu. Jednocześnie w ramach przyszłego strategicznego planu działania na rzecz cyfryzacji i sztucznej inteligencji w energetyce Komisja rozpocznie działania zmierzające do cyfryzacji wydawania pozwoleń, aby wesprzeć rozwój pilotażowego cyfrowego portalu wydawania pozwoleń z wykorzystaniem narzędzi generatywnej AI.

b) Małe reaktory modułowe (SMR) i zaawansowane reaktory modułowe (AMR)

W przypadku kilku koncepcji małych reaktorów modułowych, w tym zaawansowanych projektów modułowych i projektów IV generacji, rozwój zbliża się do osiągnięcia etapu demonstracyjnego w tym dziesięcioleciu. Komisja przyjmuje obecnie strategię rozwoju i wdrażania SMR w

Europie¹². Jeżeli technologie te mają osiągnąć etap komercjalizacji na początku lat 30. XXI wieku, musimy usunąć wyzwania związane z ich finansowaniem ze względu na wyższe ryzyko związane z technologią i wdrażaniem.

Grupa EBI będzie wspierać, za pośrednictwem instrumentów dłużnych wysokiego ryzyka i innych produktów finansowych, ograniczanie ryzyka inwestycji zgodnie ze strategią SMR, a także powiązaną infrastrukturę cyklu paliwowego i łańcuch dostaw, które mogą kwalifikować się również do wsparcia w ramach programu InvestEU¹³.

c) Wspieranie zwiększania skali nowych czystych technologii energetycznych za pośrednictwem Europejskiego Funduszu na rzecz Przedsiębiorstw Scale-up

w ramach Unijnej strategii na rzecz przedsiębiorstw typu start-up i scale-up, opublikowanej w maju 2025 r., Komisja uruchomiła prywatnie zarządzany i współfinansowany Europejski Fundusz na rzecz Przedsiębiorstw Scale-up, aby wypełnić lukę w finansowaniu dla przedsiębiorstw z sektora najbardziej zaawansowanych technologii i dynamicznie rozwijających się przedsiębiorstw scale-up. Korporacyjne fundusze venture capital zorientowane na sektor energii i inni inwestorzy zainteresowani innowacyjnymi technologiami czystej energii mogą już dołączyć do istniejącej sieci zaufanych inwestorów, aby zostać partnerami inwestycyjnymi w Europejskiej Radzie ds. Innowacji, której uzupełnieniem będzie Europejski Fundusz na rzecz Przedsiębiorstw Scale-up.

d) Zwiększenie finansowania efektywności energetycznej

Komisja wraz z grupą EBI prowadzi prace nad wzmocnieniem instrumentu gwarancyjnego InvestEU na rzecz zrównoważonego rozwoju, zarządzanego przez EFI. Zwiększona zdolność, wraz z wprowadzeniem nowych możliwości za pośrednictwem wspólnych inwestycji, umożliwi dalszy dostęp do produktu na potrzeby dekarbonizacji i poprawy efektywności energetycznej MŚP.

Zgodnie z Planem działania na rzecz przystępnej cenowo energii Komisja i grupa EBI uruchomią w 2026 r. projekt pilotażowy mający na celu pozyskanie finansowania w wysokości 500 mln EUR, aby również przyspieszyć rozwój i upowszechnianie modeli „efektywności energetycznej jako usługi”, obok wyspecjalizowanych funduszy inwestycyjnych i przy ewentualnym wsparciu ze strony Centrum Doradztwa InvestEU. Będzie to uzupełnieniem obecnego wsparcia grupy EBI na rzecz usług energetycznych oraz rozwiązań w zakresie dekarbonizacji dla MŚP.

W następnych WRF zwiększenie efektywności energetycznej ma być wspierane za pośrednictwem nowego Europejskiego Funduszu Konkurencyjności. Instrument przyspieszający inwestycje w efektywność energetyczną mógłby wykorzystywać narzędzia EFK (np. łączenie dotacji, wsparcia zwrotnego, usług doradczych, takich jak pomoc w przygotowywaniu projektów). Będzie on wspierał agregację projektów inwestycyjnych, w tym w zakresie ogrzewania i chłodzenia, w celu

---

¹² Komunikat Komisji „Przyszły rozwój i wdrażanie małych reaktorów modułowych (SMR) w Europie”, COM(2026) 117.

¹³ Gwarancja InvestEU nie może być wykorzystywana na operacje koncentrujące się na likwidacji, funkcjonowaniu, przystosowywaniu lub budowie elektrowni jądrowych.

zwiększenia ich dostępu do rynków kapitałowych, co ułatwi rozwój rynku obrotu efektywnością energetyczną.

Grupa EBI może odegrać kluczową rolę przez oferowanie skonsolidowanego pakietu finansowania (np. kredyty, gwarancje i dotacje), w tym za pośrednictwem środków własnych.

Wsparcie Unii mogłoby być przekazywane za pośrednictwem Instrumentu EFK InvestEU i instrumentów takich jak inicjatywa na rzecz efektywności energetycznej dla MŚP i mogłoby mieć formę wsparcia zwrotnego, wsparcia doradczego i dotacji.

e) Zapewnienie synergii i maksymalizacja skutecznego finansowania publicznego na rzecz przejścia na czystą energię

Państwa członkowskie wykorzystują również fundusze krajowe do ograniczania ryzyka inwestycji w czystą energię; brak koordynacji między nimi może jednak prowadzić do nieefektywności. Wykorzystując istniejące ramy, takie jak Grupa Zadaniowa ds. Unii Energetycznej i Rada ds. Inwestycji na rzecz Transformacji Energetycznej (zob. działanie 4), Komisja ułatwi wymianę informacji i współpracę między państwami członkowskimi w zakresie wdrażania ich krajowych systemów finansowania publicznego (np. za pośrednictwem krajowych banków prorozwojowych). Celem jest zapewnienie wytycznych politycznych dotyczących wspólnych priorytetów i optymalizacja wykorzystania zasobów, zapobieganie powielaniu w ramach działań badawczo-rozwojowych oraz projektów transgranicznych, a także wspieranie współpracy transgranicznej, wymiany najlepszych praktyk i realizacji projektów pilotażowych.

ULEPSZONY DIALOG INWESTYCYJNY I FINANSOWANIE STRATEGICZNE

Działanie 4: Ustanowienie Rady ds. Inwestycji na rzecz Transformacji Energetycznej

Komisja ustanowi Radę ds. Inwestycji na rzecz Transformacji Energetycznej, w której skład wejdą przedstawiciele przedsiębiorstw inwestycyjnych (w tym inwestorów instytucjonalnych) i innych instytucji finansowych, przedstawiciele państw członkowskich i wysokiej rangi urzędnicy Komisji. Będzie ona pełnić funkcję specjalnej platformy w dziedzinie energii, umożliwiającej przekazywanie strategicznych informacji zwrotnych, tak aby polityka i finansowanie UE były dostosowane do potrzeb inwestorów i sprzyjały długoterminowym inwestycjom prywatnym w sektorze energetycznym, w oparciu o doświadczenia z dialogu inwestorów na temat energii ustanowionego w 2022 r. Komisja zapewni, aby jej działania nie pokrywały się z przyszłymi strukturami zarządzania EFK ani nie wywierały na nie wpływu. Zajmie się ona również wymiarem innowacji i wprowadzania rozwiązań na rynek zgodnie z planem EPSTE oraz zbada potencjalne synergiczne z platformą inwestycyjną T-Med.

Rada ds. Inwestycji na rzecz Transformacji Energetycznej obejmie podgrupę składającą się z przedstawicieli grupy EBI, międzynarodowych instytucji finansowych, krajowych banków i instytucji prorozwojowych oraz innych krajowych banków publicznych, która będzie omawiać rolę tych instytucji we wzmacnianiu przepływów finansowych na rzecz projektów energetycznych i w zwiększaniu mobilizacji kapitału prywatnego.

3 WNIOSKI I PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Inwestowanie w **przejście na czystą energię** oznacza inwestowanie w nasze bezpieczeństwo, konkurencyjność i zrównoważony rozwój. Celem niniejszej strategii i określonych w niej działań jest pomoc w mobilizacji prywatnego kapitału instytucjonalnego na dużą skalę w oparciu o uznanie, że dla europejskiej konkurencyjności, bezpieczeństwa i dekarbonizacji potrzebne są dodatkowe inwestycje prywatne w przejście na czystą energię.

Strategia opiera się na istniejących ramach politycznych i finansowych. Unia Europejska dysponuje solidnymi i przewidywalnymi ramami prawnymi, a jej program polityczny jest jasno określony. **Przyszłe ramy polityki energetyczno-klimatycznej na nadchodzącą dekadę** doprecyzują zakres i charakter niezbędnych inwestycji. W **IV kwartale 2026 r.** Komisja przedstawi **ocenę potrzeb energetycznych na potrzeby czystej transformacji (ENACT)** oraz **pakiet legislacyjny na okres po 2030 r.**, które będą opierać się na kompleksowej ocenie skutków, aby zaktualizować **rozmiały i charakter** potrzeb inwestycyjnych oraz zapewnić bardziej szczegółowe informacje i wnioski wspierające proces decyzyjny inwestorów i administracji publicznej.

W przyszłych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu należy wyraźnie rozróżnić **wkład finansowania publicznego i możliwości inwestycji prywatnych**. Pozwoli to lepiej zobrazować możliwości finansowania publicznego i inwestycji prywatnych we wszystkich państwach członkowskich, a zarazem zapewni ukierunkowane wykorzystanie zasobów. **WRF na lata 2028–2034** i krajowe systemy wsparcia publicznego będą miały zasadnicze znaczenie jako dźwignia mobilizacji finansowania prywatnego.

Pomyślne wdrożenie strategii na rzecz inwestycji w czystą energię wymaga strategicznego dostosowania funduszy UE i polityk wspomagających, a także zbiorowego zaangażowania instytucji UE, państw członkowskich, kapitału instytucjonalnego i prywatnych podmiotów finansowych. **Grupa EBI jest kluczowym partnerem w realizacji niniejszej strategii i zamierza przeznaczyć na nią łącznie 75 mld EUR** w ciągu następnych trzech lat na wsparcie osiągnięcia celów transformacji energetycznej i strategii. **Program InvestEU** zwiększy zdolność grupy EBI i innych partnerów wykonawczych do finansowania operacji obciążonych wysokim ryzykiem.

Strategia może stać się rzeczywistością dopiero wtedy, gdy zostanie w pełni i skutecznie wdrożona. Komisja będzie realizować cele strategii i monitorować postępy w realizacji tych celów za pośrednictwem Rady ds. Inwestycji na rzecz Transformacji Energetycznej, która zapewnia ustrukturyzowane partnerstwo ze społecznością inwestorów. **Pierwsze posiedzenie Rady ds. Inwestycji na rzecz Transformacji Energetycznej zostanie zwołane przez Komisję Europejską w 2 kwartale 2026 r.** Postępy będą również monitorowane w ramach Grupy Zadaniowej ds. Unii Energetycznej.

Skala wyzwań inwestycyjnych jest znacząca. Taki jest jednak również kapitał prywatny, który można by uruchomić na potrzeby transformacji energetycznej. **Przyspieszenie tempa inwestycji**

ma zasadnicze znaczenie dla zwiększenia konkurencyjności UE oraz realizacji Paktu dla czystego przemysłu i Planu działania na rzecz przystępnej cenowo energii.